

Μέσα σε μια νύχτα, εκείνη κατά την οποία έπεσε η Τροία, ο πειθαρχημένος αχαϊκός στρατός μεταβλήθηκε σε ορδή σφαγέων, βιαστών και ιερόσυλων. Το μεθύσι της νίκης έσπρωξε τους Αχαιούς να αφανίσουν ακόμα και αμάχους, να σκοτώσουν ακόμα και μωρά. Με πρώτους τους βασιλιάδες τους, δε δίστασαν να βιάσουν γυναίκες και μέσα στους ναούς. Και να βεβηλώσουν ιερά. Αργά κατάλαβαν ότι με τη συμπεριφορά τους της μιας νύχτας έστρεψαν εναντίον τους ακόμα κι εκείνους τους θεούς που επί δέκα ολόκληρα χρόνια τους είχαν προστάτες στο πλάι τους. Η οργή της Αθηνάς, του Ποσειδώνα, της Ήρας έμελλε να πέσει στα κεφάλια τους. Με το ταξίδι της επιστροφής στα σπίτια τους, τον νόστο, να μεταβάλλεται σε άγρια περιπέτεια για τον καθένα τους. Πολλοί σκοτώθηκαν στη διάρκεια του ταξιδιού. Ακόμα κι εκείνοι που μπόρεσαν να φθάσουν στις πατρίδες τους ανώδυνα, βρήκαν εκεί να τους περιμένουν δεινά. Άλλοι ποτέ δεν επέστρεψαν. Σκορπίστηκαν σε ξένους τόπους. Η Ιταλία και η Κύπρος ήταν τα μέρη όπου κατέληξαν οι πολλοί. Μόνο ο Νέστορας, ο σοφός και ευσεβής γέρος βασιλιάς της Πύλου, δεν ταλαιπωρήθηκε.

Με όλα αυτά, ο γυρισμός του κάθε ήρωα απετέλεσε και τον πυρήνα μιας ξεχωριστής επικής ιστορίας. Έχει διασωθεί η Οδύσσεια. Έχουν ανασυντεθεί των λοιπών, άλλες λιγότερο, άλλες περισσότερο.

Ο απόλυτος αιφνιδιασμός

Με τα αποκαΐδια στο αχαϊκό στρατόπεδο να καπνίζουν ακόμα, τους Αχαιούς φευγάτους και τον Δούρειο Ίππο στημένο πλάι στο ανάκτορο του Πριάμου, όπου τον είχαν σύρει, οι Τρώες το έριξαν στο γλέντι. Ο πόλεμος που είχε διαρκέσει δέκα ολόκληρα χρόνια, πίστευαν ότι γι' αυτούς είχε τελειώσει. Ο Σίνωνας τους είχε πείσει ότι ο εχθρός γύριζε στην Ελλάδα και της Κασσάνδρας τις προειδοποιήσεις κανένας δεν ήθελε να τις ακούσει. Κι ο Λαοκόοντας είχε κατασπαραχτεί από τα φίδια, σημάδι ότι είχε άδικο όταν τους προέτρεπε να καταστρέψουν τον Δούρειο Ίππο, την προσφορά αυτή των Αχαιών στη θεά Αθηνά.

Όλη μέρα, το κρασί έρεε άφθονο, το κέφι απογειωνόταν, οι χοροί και τα τραγούδια σκέπαζαν κάθε άλλο ήχο στη ντυμένη στα γιορτινά της Τροία. Και καθώς ο ήλιος έγερνε στην Δύση, ένας ένας οι αποκαμωμένοι Τρώες γυρνούσαν στα σπίτια τους και, ζαλισμένοι και γεμάτοι ευτυχία, έπεφταν σε ύπνο βαθύ. Τη νύχτα, τίποτα πια δεν κινιόταν. Τίποτα, εκτός από τον Σίνωνα. Μεσάνυχτα, με ένα αναμμένο δαυλό στο χέρι, ανέβηκε στο μνημείο του Αχιλλέα κι άρχισε να στέλνει φωτεινά σήματα προς τη μεριά της Τενέδου. Τα είδαν οι εκεί φρουροί των Αχαιών και ειδοποίησαν τους βασιλιάδες τους. Ήταν το σύνθημα ότι όλα είχαν πάει καλά, σύμφωνα με το σχέδιο. Τα αχαϊκά πλοία απέπλευσαν μέσα στη νύχτα. Λίγες ώρες αργότερα, ο αχαϊκός στρατός αποβιβαζόταν στην ακτή της Τρωάδας. Κινήθηκε προς την πόλη όσο πιο αθόρυβα γινόταν.

Μεσάνυχτα, μέσα στην κοιλιά του Δούρειου Ίππου, ο Οδυσσέας έδωσε εντολή στον Επειό να ανοίξει. Ρίχτηκαν σχοινιά και οι κρυμμένοι στο ξύλινο άλογο Αχαιοί κατέβηκαν στο έδαφος. Οι Τρώες κοιμούνταν. Οι Αχαιοί κινήθηκαν σιωπηλά μέσα στο σκοτάδι. Όταν ο στρατός έφθασε από την ακτή, βρήκε ανοιχτές όλες τις πύλες της Τροίας. Ξεκίνησε άγριο μακελειό.

Οι Αχαιοί ρίχνονταν στα σπίτια των κοιμισμένων κι έσφαζαν αλύπητα. Πολλοί ήταν οι Τρώες που σκοτώθηκαν στα κρεβάτια τους χωρίς να προλάβουν να καταλάβουν τι γινόταν. Άλλοι δεν πρόλαβαν καν να αμυνθούν. Όλων τα σπίτια ήταν στόχοι. Όλων, εκτός από του Αντήνορα που είχε παραδεχτεί ότι το δικιο βρισκόταν στην πλευρά των Αχαιών, είχε φιλοξενήσει τους Μενέλαο και Οδυσσέα και τους είχε σώσει, όταν, πριν να ξεκινήσουν οι μάχες, είχαν βρεθεί στην Τροία κομίζοντας προτάσεις για να αποφευχθεί η αιματοχυσία. Σ' αυτού το σπίτι, ο Αγαμέμνονας είχε δώσει εντολή να κρεμάσουν το δέρμα ενός θηρίου (λεοπάρδαλης, λέει ο Πausανίας), σημάδι ότι ούτε το κτίσμα ούτε οι ένοικοί του έπρεπε να πειραχτούν.

Μέσα στον γενικό χαμό και το χάος, κάποιοι Τρώες προσπάθησαν να αντισταθούν και να εμποδίσουν τους εχθρούς να πλησιάσουν το ανάκτορο του Πριάμου. Ένας Άδμητος, γιος του Τρώα Αυγεία, πρόλαβε και λάβωσε στο χέρι τον Μέγη, γιο του Φυλέα και εγγονό του Αυγεία της Ήλιδας. Ο Φιλοκτήτης τον έριξε καταγής, νεκρό. Και ο Οδυσσέας σκότωσε τον Λεώκριτο, γιο του Πολυδάμα. Και ο Θρασυμήδης τον Νικαίνετο. Και ο Πολυποίτης τον Εχίο. Ο Διομήδης τον Κόροιβο, μνηστήρα της Κασσάνδρας. Κι ο Νεοπτόλεμος τους Αστύνοο, Έλασο και Ηιονέα.

(τελευταία επεξεργασία, 26 Μαρτίου 2022)